

Netelenbos

Minister **Netelenbos**: Dat is dus niet het geval. De heer Eurlings heeft deze stelling grote vormen laten aannemen. Ik heb dat nooit gezegd en ik zal dat niet doen ook. Ik wil problemen oplossen. Dat is mijn enige motivatie. Waarom zou ik mij het leven moeilijk maken met een dergelijk pakket, als ik de problemen niet wil oplossen? Ik zou een veel gemakkelijker bestaan hebben als ik deze problemen niet zou willen aanpakken.

De heer **Eurlings** (CDA): De minister is dus voor mijn motie. Dat betekent dat er geen extra strafkorting komt bovenop de korting op het regionale mobiliteitsfonds voor Utrecht. Waarom was de minister dan tegen de motie-Hofstra/Reitsma, die precies dezelfde ont koppeling beoogde?

Minister **Netelenbos**: Omdat die motie onbeschaafd was.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aanstaande dinsdag te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde is het debat naar aanleiding van een algemeen overleg op 28 november 2000 over **verkeershandhaving**.

De heer **Eurlings** (CDA): Voorzitter! In het algemeen overleg zijn twee zeer belangrijke punten op verkeersveiligheidsgebied aan de orde geweest. De ene is het feit dat er in Nederland op dit moment geen oplopende straf is voor mensen die keer op keer stevige verkeersovertredingen begaan. Dat is bijzonder jammer, zo is ook door Groningse hoogleraren geconstateerd. In het buitenland zijn er systemen, met name het puntenrijbewijs, waarmee recidiverende overtredders stevig kunnen worden aangepakt, ook verdergaand dan alleen een boete. Omdat het in andere landen zo goed gaat, vinden wij dat het ook in Nederland moet worden ingevoerd.

In het algemeen overleg heeft de minister gezegd dat zij dit wel gaat

invoeren, maar alleen voor beginnende bestuurders. De CDA-fractie is van mening dat wij daarmee de grote groep notoire verkeersovertreders maar zeer ten dele raken. Als wij het doen, laten wij het dan in één keer goed doen en het voor iedereen invoeren. Daarom wil ik de Kamer een motie voorleggen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende, dat in het Nederlandse verkeershandhavingssysteem geen ophoop van de strafmaat bij herhaling van overtredingen plaatsvindt;

constaterende, dat ons systeem hierdoor niet voldoende effectief is in het aanpakken van notoire verkeersovertreders;

voorts constaterende, dat in een aantal Europese landen zoals Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk positieve ervaringen zijn opgedaan met een puntenrijbewijs-systematiek;

overwegende, dat de minister voornemens is zo'n systeem in Nederland alleen voor beginnende bestuurders in te stellen waardoor de genoemde groep van notoire verkeersovertreders grotendeels buiten het puntenrijbewijsregime zal blijven vallen;

verzoekt de regering alsnog een strafpuntenrijbewijs-systematiek voor alle Nederlandse automobilisten te ontwikkelen en aan de Kamer voor te leggen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Eurlings. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 16 (26115).

De heer **Eurlings** (CDA): Voorzitter! Een ander punt dat tijdens het algemeen overleg de revue is gepasseerd, is het probleem van drugs achter het stuur. Dit probleem is ook in Nederland vrij groot, gelet op de onderzoeken van de SWOV. Wij kiezen er in Nederland niet voor,

ook al gaan wij nu een goede pilot houden, om het gebruik van drugs expliciet te verbieden. Dat heeft als groot nadeel dat het bijzonder moeilijk is om, als iemand wordt aangehouden die onder de drugs zit, ook tot een juridische strafmaat te komen. Er moet dan bewezen worden dat betrokkene daardoor slecht heeft gereden, wist dat hij drugs gebruikt heeft en ervan op de hoogte was dat drugs slecht waren voor zijn rijvaardigheid. Het is veel eenduidiger om het gewoon in de wet vast te leggen. Ik leg de Kamer daar een motie over voor.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende, dat proefonderzoek van de SWOV heeft uitgewezen dat in Nederland rijden onder invloed van verdovende middelen met name bij jongere automobilisten veelvuldig voorkomt;

constaterende, dat in de ons aangrenzende landen drugs in het verkeer bij wet expliciet zijn verboden;

overwegende, dat deze benadering het veel eenvoudiger maakt juridische stappen te ondernemen tegen automobilisten die onder invloed van drugs achter het stuur zitten;

roept de regering op ook in Nederland te komen tot een expliciet verbod van het rijden onder invloed van drugs, analoog aan onze buurlanden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Eurlings. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 17 (26115).

De heer **Niederer** (VVD): Voorzitter! Collega Valk en ik willen drie moties indienen. Collega Valk zal één motie voor zijn rekening nemen, ik de twee andere. Omwille van de tijd beperk ik mij nu tot het indienen van deze twee moties.

Niederer

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende, dat de opbrengsten van verkeersboeten en transacties ten gunste van de begroting van het ministerie van Justitie komen;

overwegende, dat het wenselijk is een passende verhouding te bereiken tussen het opleggen van verkeersboeten, het incasseren daarvan en de kosten voor de handhaving;

overwegende, dat het billijk is dat een deel van de opbrengst van verkeersboeten ter beschikking komt van die decentrale overheden (met name gemeenten) die zich aantoonbaar inspannen om in het kader van onder meer het programma Duurzaam veilig de lokale verkeersveiligheid te bevorderen;

van oordeel, dat dat deel van de opbrengst dient te worden geoormerkt ten gunste van de verkeersveiligheid en daarom dient te worden beheerd in een door de desbetreffende decentrale overheid in te stellen lokaal verkeersfonds;

verzoekt de regering hiertoe binnen de bestaande instrumenten van verkeershandhaving voorstellen te doen aangaande denkbare verdeelsleutels, gekoppeld aan gedane investeringen en verrichte inspanningen door decentrale overheden, en de Kamer daarover, voorzien van een kabinetsstandpunt, vóór 1 juli 2001 te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Niederer en Valk. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 18 (26115).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende, dat de Mulderbeschikkingen die het Centraal justitieel incassobureau te Leeuwarden verstuurt naar de kenteken-

houder, op zichzelf geen rekening houden met de mate van recidive, tot uitdrukking komend in een oplopend boetebedrag;

overwegende, dat vanuit een oogpunt van verkeersveiligheid het noodzakelijk is dat ook notoire overtreders van relatief lichte verkeersfeiten de normen goed ingescherpt krijgen en dat hiertoe een naar de mate van recidive steeds hogere geldboete een adequaat middel is;

verzoekt de regering te onderzoeken hoe het Centraal justitieel incassobureau te Leeuwarden de verkeersovertredingen naar soort en aantal per kentekenhouder kan bijhouden om vervolgens bij een nader vast te stellen mate van recidive niet meer automatisch een acceptgirokaart met daarop een standaard boetebedrag te versturen, maar de officier van justitie hiervan in kennis te stellen die de zaak vervolgens "op maat", gericht op de individuele overtreder, kan afdoen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Niederer en Valk. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 19 (26115).

Mevrouw **Giskes** (D66): Maar het probleem bij het vaststellen of mensen steeds opnieuw in de fout gaan, is toch dat het registratiesysteem voor een deel op het kenteken en niet op de persoon is gericht?

De heer **Niederer** (VVD): In de motie heb ik het over het bijhouden van de overtredingen naar soort en aantal per kentekenhouder. Als wordt vastgesteld dat op een bepaald kenteken regelmatig snelheidsverbalen binnenkomen, zou via de Rijksdienst voor het wegverkeer kunnen worden getraceerd wie achter het desbetreffende kenteken schuilgaat. Het is dan aan justitie om de kentekenhouder "om te zetten" in de daadwerkelijke bestuurder.

Mevrouw **Giskes** (D66): Daarover ging nu juist de discussie in het algemeen overleg. Ik heb toen gevraagd naar de omkering van de bewijslast in die zin dat de kenteken-

houder aangeeft dat hij niet de bestuurder was.

De heer **Niederer** (VVD): De minister heeft toegezegd dat te zullen onderzoeken. In ons strafrecht kennen wij echter niet het beginsel van omkering van de bewijslast. De discussie van bestuurlijke versus strafrechtelijke handhaving zal nog vele jaren vergen. Dat vinden wij te lang duren en daarom pleiten wij ervoor om binnen de bestaande strafrechtelijke handhaving maatregelen te nemen tegen kentekenhouders die met een zekere regelmaat over de schreef gaan. Dan moet je wel tot een "omzetting" komen van kentekenhouder naar bestuurder. Ik erken dat dat niet eenvoudig is, maar toch willen wij de regering vragen de mogelijkheden terzake te verkennen in afwachting van regelgeving op het gebied van de bestuurlijke handhaving. In het strafrecht geldt een individuele aansprakelijkheid en daarom dient de kentekenhouder te worden "omgezet" in de bestuurder die verantwoordelijk is voor het strafbare feit.

□

De heer **Valk** (PvdA): Voorzitter! Tijdens recente debatten over verkeersveiligheid is uitgebreid de wens naar voren gebracht om enerzijds het Muldersysteem te handhaven en anderzijds een systematiek te ontwikkelen waarbij de notoire verkeersovertreder – de rijdende recidivist – daadwerkelijk zijn rijbewijs kan kwijtraken. Wij hebben vorige week al een voorstel gedaan om dat te bereiken door het registreren van overtredingen, waarna bij een x-aantal overtredingen, noem het punten, het Centraal bureau rijvaardigheidsbewijzen onderzoek verricht naar de rijvaardigheid van de overtreder. Dit zou vervolgens moeten leiden tot intrekking van het rijbewijs of andere maatregelen, zoals een educatieve maatregel. Samen met collega Niederer wil ik hierover een motie indienen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat de wet-Mulder een

Valk

effectief middel is om lichtere verkeersovertredingen af te doen en daarmee de verkeersveiligheid te bevorderen;

overwegende, dat deze wet echter onvoldoende is om de notoire overtreders in voldoende mate af te schrikken;

overwegende, dat naast de wet-Mulder een registratiesysteem van overtredingen gekoppeld aan het rijbewijs hiervoor wenselijk is;

verzoekt de regering een registratiesysteem uit te werken waardoor het Centraal bureau rijvaardigheidsbewijzen notoire overtreders confronteert met een rijvaardigheidsonderzoek dat kan uitmonden in een educatieve maatregel of intrekking gedurende kortere of langere tijd van het rijbewijs,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Valk en Niederer. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 20 (26115).

□

De heer **Van der Steenhoven** (GroenLinks): Voorzitter! Wij hebben inderdaad gesproken over de grote groep mensen, de notoire hardrijders, die structureel verkeersproblemen veroorzaken. Eén van de redenen dat zij dat doen, is dat zij de boete gemakkelijk kunnen betalen, omdat zij over een heel hoog inkomen beschikken. In een aantal andere landen in Europa zijn de boetes daarom inkomensafhankelijk gemaakt. Als wij iets willen doen aan de verkeersveiligheid, zou dit ook een goede maatregel kunnen zijn in Nederland om notoire verkeersovertreders echt af te schrikken. Als zij een boete krijgen die gekoppeld is aan het inkomen, zullen ook zij de geldboete als een straf ervaren. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening, dat de effectiviteit van

de huidige verkeershandhaving verbeterd kan worden;

constaterende, dat diverse landen hebben gekozen voor een inkomensafhankelijk boetesysteem voor het verkeer;

van mening, dat een inkomensafhankelijk boetesysteem voor verkeersovertredingen de preventieve werking, effectiviteit en rechtvaardigheid van de verkeershandhaving mogelijk vergroot;

verzoekt de regering de mogelijkheid en de wenselijkheid van een inkomensafhankelijk boetesysteem te onderzoeken en de Kamer hierover te berichten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van der Steenhoven. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 21 (26115).

De heer **Van der Steenhoven** (GroenLinks): Voorzitter! Dit is een voorzichtige motie, in die zin dat wij vragen om een onderzoek. In de landen die dit systeem al toepassen, kunnen wij de nodige informatie verkrijgen. Het lijkt ons goed te weten of dit systeem ook in Nederland kan worden toegepast om een grote groep notoire hardrijders aan te pakken.

De **voorzitter**: Alvorens ik het woord geef aan de minister van Verkeer en Waterstaat, meld ik u dat de minister van Justitie zich wenselijk verblijft in het buitenland laat verontschuldigen. In overleg met de aanvrager van het VAO is niettemin besloten dit toch vanavond te houden.

□

Minister **Netelenbos**: Voorzitter! Ik begin direct met mijn antwoord op de moties.

De heer Eurlings volhardt in zijn standpunt dat wij meteen een strafpuntenrijbewijs over de volle breedte moeten invoeren. Tijdens het algemeen overleg heb ik al gezegd dat dit veel te overhaast is. Wij gaan nu proberen zo'n systeem in te voeren voor beginnende automobilisten. Het is goed daarmee ervaring op te doen. Ik vind het niet verstan-

dig alles gelijk overhoop te halen. Daar is de materie te complex voor. Ik ontraad aanvaarding van deze motie dus.

Nu het drugsbeleid. Als wij helemaal niets zouden doen, dan zouden dit soort moties op hun plaats zijn. Samen met het openbaar ministerie, het KLPD en de verschillende regio's en hoofdcommissarissen zullen wij proeven doen om ervaring op te doen met het ontzeggen op basis van artikel 8 van de Wegenverkeerswet van de rijbevoegdheid aan mensen die onder invloed zijn van psychotrope stoffen. Hiervoor zullen snel voorstellen worden gedaan. Je mag volgens de Wegenverkeerswet niet rijden in kennelijke staat. Een expliciet verbod lost het probleem niet op. Ik ontraad deze motie derhalve.

De heer **Eurlings** (CDA): Voorzitter! Complimenten voor het feit dat er na tweeënhalf jaar discussie een soort drugspilot komt. In de ons omringende landen geldt echter een expliciet verbod en daar blijken veel mensen onder invloed van drugs achter het stuur daadwerkelijk te kunnen worden aangehouden. Wat is er tegen zo'n pilot? De resultaten zijn daarbij in ieder geval beter dan wanneer iedere keer moet worden bewezen dat een persoon zich in kennelijke staat bevond.

Minister **Netelenbos**: U zegt dat wel, maar dat kunt u niet bewijzen. Het is best mogelijk dat met onze proef en de Nederlandse vorm van handhaving veel betere resultaten zullen worden geboekt. Sommige landen zijn immers gewend om veel in wetten op te schrijven, maar de handhaving niet zo serieus te nemen.

Nu de motie van de heren Niederer en Valk waarin de regering wordt verzocht om de verdeelsleutel van de verkeershandhaving te bekijken. De minister van Justitie heeft gesteld dat dit zal worden uitgewerkt in een nota die aan het eind van dit jaar verschijnt. Ik verzoek u dringend om deze motie aan te houden totdat u kunt beoordelen of dit goed is gedaan. Eventueel kunnen wij daarna hierop terugkomen.

De motie van de heren Niederer en Valk over het Centraal justitieel incassobureau vraagt om een onderzoek. Dit betreft een uiterst complexe situatie. De minister van

Netelenbos

Justitie had naar aanleiding van een vraag van mevrouw Giskes al toegezegd dat hij een onderzoek zal doen omtrent de omkering van de bewijslast. Daarin was hij coulanter dan ik. Bij de motie over het Centraal bureau rijvaardigheidsbewijzen en de notoire overtreders is dezelfde kwestie aan de orde. Deze motie vraagt echter niet om een onderzoek, maar om een uitwerking. Volgens mij gaat dat te snel; het is nog onbekend of dat kan. Ik wil voorstellen om beide moties onder te brengen bij de toezegging van de minister van Justitie. Dit onderwerp valt immers in eerste aanleg onder zijn competentie. Waarschijnlijk komt dit dan in de eerste helft van het volgende jaar aan de orde.

Voorzitter! Ten slotte kom ik toe aan de motie van de heer Van der Steenhoven over een inkomensafhankelijk boetesysteem. Ik heb daarvan de vorige keer al gezegd dat ik daar niet voor ben. Wanneer je je aan de regels houdt, heb je geen last van boetes. Een systeem dat inkomensbeleid voert aan de hand van boetes, vind ik een omdraaiing van het draagvlak, omdat wij dat nergens doen. Ik wil aanvaarding van deze motie dus zeer ontraden.

De heer **Van der Steenhoven** (GroenLinks): De motie stelt dat niet voor, maar vraagt om daarnaar onderzoek te doen en te kijken naar de ervaringen in andere landen. Maar dat is natuurlijk geen inkomensbeleid, het is gewoon een kwestie van mensen laten betalen, zodat het pijn doet, en dat is ook de bedoeling. De huidige boetes doen heel veel mensen geen pijn, want die betalen ze achteloos. Dát is de kern van het verzoek.

Minister **Netelenbos**: Toch zijn heel veel boetes nogal hoog, wat veel mensen niet weten, totdat zij ermee worden geconfronteerd. Boetes voor bijvoorbeeld bumperklevers zijn enorm. Ook voor mensen met goede inkomens zijn die boetes enorm hoog. Wat dat betreft, weten mensen vaak niet wat hen boven het hoofd hangt, totdat dit een keer gebeurt. Het komt wellicht voor dat een boete achteloos erbij wordt genomen, maar dat zal toch echt sporadisch zijn. Je gaat iets bestuderen vanuit de basisgedachte dat je dat wilt. We hebben natuurlijk werk genoeg; in die zin wil ik dat niet als een

studieobject zien, zodat ik de motie zoals gezegd toch wil ontraden.

De heer **Van der Steenhoven** (GroenLinks): Het is bekend dat het gaat om een grote groep mensen die zich herhaaldelijk schuldig maakt aan verkeersovertredingen. Daarvan is bekend dat de hoogte van de boete op hen op dit moment geen invloed heeft.

Minister **Netelenbos**: Misschien moet nader onderzocht worden hoe met andersoortige sancties kan worden gewerkt, waardoor mensen bijvoorbeeld een scholingscursus moeten volgen. Dat is op zichzelf ingrijpender, want dan raak je je tijd kwijt. De vraag of dat kan in Nederland, zou onderwerp van studie kunnen zijn. Het lijkt mij toch beter dat we dat eerst doen.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aanstaande dinsdag over de moties te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Sluiting 22.32 uur

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

- de volgende brieven:
 - twee, van de minister van Buitenlandse Zaken, te weten:
 - een, ten geleide van het Verdrag inzake de bescherming van de Rijn (27511);
 - een, ten geleide van het Verdrag betreffende deeltijdwerk (Verdrag nr. 175, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie in haar eenentachtigste zitting) (27512);
 - een, van de minister en de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, ten geleide van de tweede notitie over de uitbreiding van de Europese Unie (23987, nr. 3);
 - een, van de ministers van Buitenlandse Zaken en voor Ontwikkelingssamenwerking, over de Nederlandse bijdrage aan UNMEE (22831, nr. 16);
 - een, van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, ten geleide van het verslag van de HLWG-bijeenkomst van 26 oktober 2000 (21501-20, nr. 143);
 - een, van de minister van Justitie, ten geleide van een aanvulling op de geannoteerde agenda voor de bijeenkomst van de Raad van justitie en binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties, die zal plaatsvinden op 30 november en 1 december 2000 (23490, nr. 173);
 - een, van de ministers van Justitie en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, ten geleide van het rapport van de MDW-werkgroep Harmonisatie planprocedures (24036, nr. 181);
 - een, van de ministers van Justitie en van Economische Zaken, ten geleide van het tweede rapport van de werkgroep Verhandelbare rechten (24036, nr. 182);
 - een, van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, ten geleide van een voortgangsbericht over de afwikkeling van de vuurwerkramp te Enschede (27157, nr. 13);
 - een, van de minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid, inzake oprichting ICT-implementatieorganisatie Stichting ICTU (27510);
 - een, van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten geleide van de voortgangsrapportage van het jaar 2000 over de invoering van ICT in het onderwijs gebaseerd op de nota Onderwijs online (25733, nr. 59);
 - een, van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten geleide van het advies van de Onderwijsraad over het geheel van de in de beleidsreactie Ruimte voor kwaliteit in de basisvorming voorgenomen maatregelen (26733, nr. 3);
 - een, van de minister van Financiën, ten geleide van het verslag van de High level steering group for South East Europe van 14 november 2000 (22181, nr. 325);
 - twee, van de staatssecretaris van Economische Zaken, te weten:
 - een, over IGC Europees octrooi-verdrag/octrooiëring software (21670, nr. 13);
 - een, ten geleide van de adviesaanvraag, het advies en het nader rapport op het advies van de Raad van State van het Koninkrijk inzake een aantal amendementen op het voorstel van rijkswet, houdende Wijziging van de Rijsoctrooiwet, de Rijsoctrooiwet 1995 en de Zaaizaaden Plantgoedwet ten behoeve van de rechtsbescherming van biotechnologische uitvindingen (26568, R1638, nr. 29);